

Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ» για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων

1. Θεσμικό πλαίσιο

Ν.4608/2019 ΑΡ. 37 ΠΔΕ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/90689/707/6-9-2022 ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΦΕΚ 4813/Β´/12-9-2022)

ΑΠΟΦΑΣΗ Δ.Σ. ΤΟΥ Τ.Π.&ΔΑΝΕΙΩΝ 3792/4/10-11-2022 (ΑΔΑ: ΨΓ5Τ469ΗΗ7-0ΣΕ)

2. Δικαιούχοι

Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτοί ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν.4270/2014 (Α´ 143) και προσδιορίζονται από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οι συμπράξεις αυτών, καθώς και οι φορείς οι οποίοι κάνουν χρήση των κτιρίων της παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν.4342/2015 που είναι ιδιόκτητα και καταλαμβανόμενα από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση.

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι του Προγράμματος, εξειδικεύονται στις ακόλουθες 4 βασικές κατηγορίες πολεοδομικών χρήσεων:

1. Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, γηροκομεία κλπ.)
2. Εκπαίδευσης (ΑΕΙ, σχολεία κλπ.)
3. Γραφείων (εγκαταστάσεις γραφείων, διοικητήρια κλπ.)
4. Λοιπές χρήσης κτιρίων (κλειστές αθλητικές εγκαταστάσεις, χώροι μουσείων, εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, πολιτιστικών εκδηλώσεων κλπ.)

3. Στόχοι και Σκοπός του Προγράμματος

Βασικός στόχος του Προγράμματος χρηματοδότησης για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων «ΗΛΕΚΤΡΑ» είναι η προώθηση του υποδειγματικού ρόλου του Δημοσίου στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων του, με σκοπό να αποτελέσει παράδειγμα για την κινητοποίηση των επενδύσεων στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, στην απανθρακοποίηση του κτιριακού αποθέματος και στην ενίσχυση της οικονομίας της χώρας, η συμβολή του Δημοσίου στην επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του Ν.4342/2015 (Α΄143), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με το οποίο ενσωματώθηκε το άρθρο 3 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (όπως τροποποιήθηκε με το παράρτημα της Οδηγίας 2013/12/ΕΕ και την παρ. 1 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) και παράλληλα η εκπλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 7 του ίδιου νόμου για την ικανοποίηση του στόχου της ετήσιας ενεργειακής ανακαίνισης ποσοστού 3% της ωφέλιμης επιφάνειας των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.

Τα κτίρια που εντάσσονται στο Πρόγραμμα θα πρέπει, μεταξύ άλλων μετά τις παρεμβάσεις να κατατάσσονται, κατ' ελάχιστον, στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης «B», σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) (ΦΕΚ 2367/Β΄/2017), ενώ ταυτόχρονα, πρέπει να επιτυγχάνεται για κάθε κτίριο εξοικονόμηση ετήσιας πρωτογενούς ενέργειας και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τουλάχιστον κατά 30%.

Στόχοι του Προγράμματος είναι η επιτάχυνση της υλοποίησης έργων σημαντικού οικονομικού μεγέθους και σημαντικού αντίκτυπου στην ενεργειακή απόδοση στον δημόσιο τομέα, η προώθηση του επιχειρηματικού μοντέλου των ΕΕΥ (Εταιρίες Ενεργειακών Υπηρεσιών) και η δημιουργία σταθερής ζήτησης για υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης μέσω συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, η αποδεδειγμένη αναβάθμιση του κτιρίου τουλάχιστον στην ενεργειακή κλάση B, παράλληλα με την επίτευξη, κατ' ελάχιστον 30% εξοικονόμησης ετήσιας πρωτογενούς ενέργειας που απαιτείται για τις ανάγκες των τεχνικών συστημάτων που εξυπηρετούν το κτίριο, μείωση των εκπομπών αερίων του

θερμοκηπίου, καθώς και η διασφάλιση ότι δεν βλάπτονται σημαντικά οι περιβαλλοντικοί στόχοι, υιοθετώντας τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του Προγράμματος.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος κυριότητας ή χρήσης, υπό όρους που ορίζονται στην πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, των Δικαιούχων με παρεμβάσεις περιορισμού της ενεργειακής ζήτησης που συνδέεται με την τυπική χρήση του κτιρίου, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ενέργεια που χρησιμοποιείται για τα τεχνικά συστήματα όπως για θέρμανση, ψύξη, αερισμό, παραγωγή ζεστού νερού χρήσης και φωτισμό, διασφαλίζοντας τα βέλτιστα επίπεδα υγιεινής, ποιότητας του αέρα εσωτερικού χώρου και θερμικής άνεσης. Η υλοποίηση θα γίνεται μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος, μειώνοντας τις θερμικές/ψυκτικές απώλειες από το κτιριακό κέλυφος (θερμομόνωση, αεροστεγανότητα, σκίαση, ηλιακά κέρδη κλπ.), υιοθετώντας ενεργειακά πιο αποδοτικά τεχνικά συστήματα για θέρμανση και ψύξη χώρων, φωτισμό, καθώς και για παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, με την αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) (ή και αύξησης αυτής σε περιπτώσεις υφιστάμενων συστημάτων) για επιτόπια παραγωγή ενέργειας, καθώς και μέσω εφαρμογής λοιπών τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, αυτοματισμών και ελέγχου της λειτουργίας του κτιρίου.

4. Πόροι του Προγράμματος

Η χρηματοδότηση των έργων που εντάσσονται στο πρόγραμμα πραγματοποιείται με επιδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επενδυτικά δάνεια από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, από πόρους του ιδίου και πόρους προερχόμενους από δανειακή σύμβαση μεταξύ αυτού και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Σε κάθε περίπτωση, για τον Δικαιούχο η χρηματοδότηση θεωρείται μη επιστρεπτέα.

5. Διαδικασίες Πρόσκλησης, υποβολής και Αξιολόγησης των αιτήσεων ένταξης στο Πρόγραμμα.

> Οι προσκλήσεις για την υποβολή αιτήσεων ένταξης στο

Πρόγραμμα εκδίδονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις οποίες καθορίζονται και εξειδικεύονται οι προδιαγραφές – απαιτήσεις για την επιλογή και την ένταξη στο Πρόγραμμα (χαρακτηριστικά επιλέξιμων κτιρίων, επιλέξιμων επεμβάσεων, επιλέξιμων υπηρεσιών), οι υποχρεώσεις των δικαιούχων φορέων, ο τρόπος και η διάρκεια υποβολής των αιτήσεων ένταξης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των Επενδυτικών Δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, όπως αυτοί θα καθοριστούν με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

> Οι αιτήσεις ένταξης των έργων στο Πρόγραμμα υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους Φορείς στο πληροφοριακό σύστημα του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος (ΔΕΠΕΑ ΥΠΕΝ), σύμφωνα με την πρόσκληση.

> Οι Δικαιούχοι Φορείς, που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια για την σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών κατά το άρθρο 44 του Ν.4412/2016, στην αίτηση για την ένταξη στο Πρόγραμμα οφείλουν να προβλέπουν την ανάληψη των άνω καθηκόντων από τεχνική υπηρεσία άλλου φορέα (Φορέας Υλοποίησης) και να συνυποβάλουν τη σύμφωνη γνώμη του φορέα που αναλαμβάνει τα καθήκοντα. Στις περιπτώσεις αυτές, η Απόφαση Ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα θα προβλέπει τη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Δικαιούχου Φορέα και του Φορέα Υλοποίησης.

> Η υποβολή των αιτήσεων ένταξης από τους Δικαιούχους Φορείς στο πλαίσιο του Προγράμματος, πραγματοποιείται με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων τους, με τις οποίες οι δικαιούχοι φορείς θα αποδέχονται τους όρους της πρόσκλησης, θα καθορίζουν τη μέθοδο υλοποίησης των προτεινόμενων επεμβάσεων (υλοποίηση μέσω Ανάθεσης Δημόσιας Σύμβασης του Ν.4412/2016 ή μέσω Σύμβασης Ενεργειακής Απόδοσης των Ν.3855/2010 και Ν.4342/2015, όπως ισχύουν) και θα δεσμεύονται, μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης για τη συνολολόγηση του Επενδυτικού Δανείου με το Τ.Π.&Δανείων. Με τις δανειακές αυτές συμβάσεις προβλέπονται

εξασφαλιστικοί όροι, όπως αυτοί εξειδικεύονται στην πρόσκληση, προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε περίπτωση μη ορθής και σύννομης χρήσης των πόρων του Προγράμματος, που διαπιστώνεται με τη διαδικασία της παρ. 10 του άρθρου 7 της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/90689/707/6-9-2022 ΚΥΑ.

> Κάθε αίτηση ένταξης περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα υποέργα. Κάθε κτίριο αποτελεί ένα υποέργο.

> Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν τις αιτήσεις ένταξης στην ιστοσελίδα του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» (<http://hlektra.gov.gr>), στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς και στον ιστότοπο του Τ.Π.&Δανείων. Η ενημέρωση και η επικοινωνία των υποψηφίων δικαιούχων γίνεται μέσω της ιστοσελίδας του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ».

> Βασικά κριτήρια για την επιλογή και την ένταξη των έργων στο Πρόγραμμα αποτελούν μεταξύ άλλων:

α) η σκοπιμότητα στη βάση της επαρκούς τεκμηρίωσης της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης με την ικανοποίηση καθορισμένων ελάχιστων ή/και μέγιστων ανώτατων ορίων για τις βασικές παραμέτρους ενεργειακής απόδοσης,

β) ο ολοκληρωμένος και λειτουργικός χαρακτήρας των προτεινόμενων έργων που εξασφαλίζεται με την εξής αλληλουχία: περιορισμός των ενεργειακών αναγκών και συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ ως προς το κέλυφος του κτιρίου, συμμόρφωση ως προς τις ελάχιστες απαιτήσεις για τα τεχνικά συστήματα του κτιρίου, εγκατάσταση επιτόπου συστημάτων παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,

γ) η επάρκεια της τεχνικής τεκμηρίωσης του σχεδιασμού των παρεμβάσεων στο κέλυφος και στα τεχνικά συστήματα του κτιρίου,

δ) η τεκμηρίωση του προϋπολογισμού και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης,

ε) η οικονομική βιωσιμότητα καθώς και

στ) η υποβολή Σχεδίου Ενεργειακής Απόδοσης, όπου απαιτείται, στο πλαίσιο της παρ. 12 του άρθρου 7 του Ν.4342/2015 και η προτεραιότητα του κτιρίου στην βαθμολόγησή του κατά την

αξιολόγησή του.

Ο καθορισμός και η εξειδίκευση των κριτηρίων γίνεται με την έκδοση των προσκλήσεων, στις οποίες μπορεί να τίθενται περαιτέρω ειδικότερα κριτήρια ή όροι για την επιλεξιμότητα και την ένταξη των προτεινόμενων έργων στο Πρόγραμμα.

> Το φυσικό αντικείμενο των έργων πρέπει να αφορά σε παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τα οποία πρέπει να τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 4 του Ν.4122/2013 και να τηρούνται οι κατευθύνσεις που θα περιλαμβάνονται στις προσκλήσεις.

> Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των προτεινόμενων κτιρίων αφορά σε επεμβάσεις στο κέλυφος των κτιρίων και στα τεχνικά συστήματα αυτών, όπως θερμομόνωση αδιαφανών στοιχείων, αντικατάσταση διαφανών στοιχείων (κουφώματα, υαλώσεις), εξωτερικά συστήματα σκίασης, συστήματα ψύξης χώρων, συστήματα θέρμανσης χώρων, συστήματα μηχανισμού αερισμού, παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ZNX), συστήματα φωτισμού χώρων, συστήματα επιτόπιας παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, συστήματα αυτοματισμού, καταγραφής και ελέγχου ενέργειας ή/και σύστημα διαχείρισης ενέργειας του κτιρίου – BEMS, βοηθητικά τεχνικά συστήματα, εγκατάσταση σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Σε κάθε περίπτωση, επιλέξιμη δαπάνη αποτελεί και η αποκατάσταση των φθορών που θα προκληθούν από τις εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης στο πλαίσιο των προσκλήσεων.

> **Επιπλέον, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες.** Πιο συγκεκριμένα, οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν σε ενέργειες για την προετοιμασία (συμπεριλαμβανομένης της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου) και την υποβολή του φακέλου πρότασης επιδότησης (Προμελέτη, Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης υφιστάμενης κατάστασης, αρχικός ενεργειακός έλεγχος, εκπόνηση μελετών εφαρμογής των σχετικών έργων), ενέργειες για την πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μετά την ολοκλήρωσή των παρεμβάσεων καθώς και για συμβουλευτικές υπηρεσίες. Οι ανωτέρω δαπάνες δύναται να ανέλθουν έως του ποσοστού 12% του επιλέξιμου προϋπολογισμού,

με μέγιστο όριο επιδότησης το ποσό των 170.000,00€.

> Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων δράσεων/έργων ορίζεται η ημερομηνία της απόφασης ένταξης στο πρόγραμμα.

> Ειδικά όμως για τις δαπάνες που αφορούν την προετοιμασία, υποβολή του φακέλου της πρότασης Επιδότησης, καθώς και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία της δημόσιας διαβούλευσης της πρόσκλησης, ήτοι από την 23η Φεβρουαρίου 2022.

6. Έκδοση Απόφασης Ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα

> Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτήσεων, μετά από εισήγηση του Φορέα Ελέγχου, ο Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την έκδοση Απόφασης Ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα "ΗΛΕΚΤΡΑ". Στην Απόφαση Ένταξης καθορίζεται το φυσικό και το οικονομικό αντικείμενο του εντασσόμενου έργου, το ποσοστό χρηματοδότησης, το ποσό του Επενδυτικού Δανείου, το οποίο θα συνομολογηθεί ανάμεσα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και στον Δικαιούχο Φορέα, οι όροι και η διαδικασία χρηματοδότησης, η χρονική διάρκεια ισχύος της απόφασης, οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου Φορέα καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την υλοποίηση και ολοκλήρωση του έργου. **Επιπλέον, ορίζεται και το απαιτούμενο ποσό της ίδιας συμμετοχής του Δικαιούχου Φορέα, το οποίο μπορεί να προέρχεται από τους ιδίους πόρους του ή/και από πόρους σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 3 της ΚΥΑ.** [Μέρος ή το σύνολο των επενδύσεων των έργων του Προγράμματος δύναται να χρηματοδοτείται από Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) ή τρίτους μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) των Ν.3855/2010 (Α' 95) και του Ν.4342/2015 (Α' 143). Σε αυτές τις περιπτώσεις, ισχύουν παράλληλα οι ειδικότερες προβλέψεις της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 37, του Ν.4608/2019.]

> Η Απόφαση ένταξης Αποστέλλεται από τον Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, προκειμένου να εγκριθεί από το Διοικητικό του Συμβούλιο η χορήγηση του Επενδυτικού Δανείου και οι όροι συνομολόγησής του.

> Μετά την έγκριση, του επενδυτικού δανείου και των όρων συνομολόγησής του, από το Διοικητικό του Συμβούλιο, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υλοποιεί την Απόφαση ένταξης του εντασσόμενου έργου στο Πρόγραμμα, αφενός συνάπτοντας την αντίστοιχη δανειακή σύμβαση του Δικαιούχου Φορέα με το Τ.Π.&Δανείων και αφετέρου εκταμιεύοντας το εγκριθέν επενδυτικό δάνειο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 7 της ΚΥΑ.

7. Σύναψη Δανειακής Σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου φορέα και του Τ.Π.&Δανείων:

> Με τη σύναψη της δανειακής σύμβασης μεταξύ του Δικαιούχου Φορέα και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, **συνομολογείται Επενδυτικό Δάνειο ίσο με το ποσό της έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, όπως αυτό προσδιορίζεται στην Απόφαση Ένταξης.**

> Αν το ενταγμένο έργο αναλύεται σε επιμέρους υποέργα, συνάπτονται διακριτές δανειακές συμβάσεις και συνομολογούνται επιμέρους επενδυτικά δάνεια στο ποσό της προϋπολογιζόμενης για κάθε υποέργο δανειοδότησης, με ημερομηνία έναρξης εξυπηρέτησης την 1η Ιανουαρίου του επομένου της ολοκλήρωσης του υποέργου έτους, σύμφωνα με τον προβλεπόμενο χρόνο ολοκλήρωσής του όπως αυτός αναφέρεται στην απόφαση ένταξης. Το ποσό του χορηγούμενου δανείου περιορίζεται στο συνολικό ποσό των επιμέρους υποέργων του έργου, σύμφωνα με τις προσκομιζόμενες από τον δικαιούχο φορέα σχετικές συμβάσεις ανάθεσης και τυχόν υπερβάλλον ποσό αποσβένεται.

> Το επιτόκιο, η διάρκεια αποπληρωμής του δανείου, τα δικαιολογητικά εκταμίευσης καθώς και τα έξοδα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Π.&Δανείων στην απόφαση έγκρισης του δανείου.

Δικαιολογητικά συνομολόγησης:

- ✓ Απόφαση έγκρισης δανείου από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Π.&Δανείων, μετά τη λήψη της οποίας αποστέλλεται στον δικαιούχο φορέα σχετική έγγραφη ανακοίνωση.
- ✓ Απόφαση του αρμόδιου οργάνου περί αποδοχής των όρων του δανείου, εκχώρησης εσόδων [εξασφαλιστικοί όροι] εκ μέρους του δικαιούχου φορέα προς το Τ.Π.&Δανείων σε περίπτωση μη ορθής και σύννομης χρήσης των πόρων του προγράμματος, όπως αυτή περιγράφεται στην απόφαση ένταξης καθώς και εξουσιοδότησης του νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου φορέα για την υπογραφή της δανειακής σύμβασης.
- ✓ Το έγγραφό με το οποίο κοινοποιήθηκε (σε όσες περιπτώσεις απαιτείται) η ως άνω απόφασή στην κατά τόπο αρμόδια εποπτική αρχή (π.χ. Αποκεντρωμένη Διοίκηση) για έλεγχο νομιμότητας.
- ✓ Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (εφόσον απαιτείται) για τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 324 του Ν.4700/2020.

8. Υποβολή αιτήματος εκταμίευσης – Πρόσθετα δικαιολογητικά:

> Η εκταμίευση του προϊόντος του δανείου γίνεται κατόπιν εισήγησης του Φορέα Ελέγχου και έγγραφης εντολής του Φορέα Διαχείρισης του προγράμματος προς το Τ.Π.&Δανείων, σε ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου, ως εξής:

α) Μετά τη συνομολόγηση της δανειακής σύμβασης, εκταμιεύεται ποσό ίσο με το 20% του χορηγούμενου δανείου.

β) Αφού δαπανηθεί το ως άνω εκταμιευθέν τμήμα του δανείου, εκταμιεύεται ποσό ίσο με το 15% του συμβατικού τιμήματος ανάθεσης εκτέλεσης του έργου / υποέργου.

γ) Αφού δαπανηθεί το ως άνω εκταμιευθέν τμήμα του δανείου, εκταμιεύεται στον ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου ποσό ίσο με το 15% του συμβατικού τιμήματος ανάθεσης εκτέλεσης του έργου / υποέργου.

δ) Μετά την ολοκλήρωση του έργου, όπως αυτή θα προκύπτει από την αποστολή της απόφαση ολοκλήρωσής του από τον φορέα διαχείρισης του προγράμματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εκταμιεύεται στον ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του

δικαιούχου το υπόλοιπο μέρος του δανείου».

Ωστόσο ένα ποσοστό της τάξης του 5% παραμένει δεσμευμένο έως ότου κατατεθεί και ο δεύτερος ενεργειακός έλεγχος.

> Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να ζητά πρόσθετα δικαιολογητικά που να τεκμηριώνουν τις εκταμιεύσεις του προϊόντος του δανείου προς τους Δικαιούχους Φορείς.

9. Εξυπηρέτηση δανειακών υποχρεώσεων και λοιπών εξόδων συνομολόγησης και εξόφλησης των δανείων:

> Η αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων των Δικαιούχων Φορέων, σύμφωνα με τις συνομολογηθείσες δανειακές συμβάσεις, γίνεται από το ΠΔΕ του ΥΠΕΝ με απευθείας μεταφορά πιστώσεων, άνευ υπολόγου, στους λογαριασμούς της παρ. 3 του άρθρου 3 της ΚΥΑ «Η εξυπηρέτηση των επενδυτικών δανείων και η κάλυψη κάθε είδους εξόδου και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησής τους γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία από λογαριασμό ή λογαριασμούς που συστήνονται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τις ανάγκες του Προγράμματος και χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)».

> Η μεταφορά των πιστώσεων προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων πραγματοποιείται ανά εξάμηνο και γίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, μετά από εντολή της αρμόδιας για την εκτέλεση της Συλλογικής Απόφασης Έργου ΣΑΕ 61/2 Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της ΣΑΤΑ 075, κατόπιν της σύμφωνης γνώμης του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 134453/23.12.2015 (Β'2857) περί ρυθμίσεων πληρωμών των δαπανών Π.Δ.Ε., όπως ισχύει. Για την καταβολή της χρηματοδότησης το ΤΠΔ προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τα δικαιολογητικά της ως άνω ΚΥΑ.

> Η πληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων που πηγάζουν από το συνομολογηθέν Επενδυτικό Δάνειο μεταξύ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και του Δικαιούχου Φορέα για τα

εγκεκριμένα έργα του Προγράμματος δεν βαρύνει τον Δικαιούχο Φορέα με την επιφύλαξη της απένταξης και δύναται να περιλαμβάνει ποσά για πρόωρη εξόφληση, ακόμα και εντός της περιόδου χάριτος μέρους ή/και του συνόλου των δανειακών υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις εκάστοτε δημοσιονομικές δυνατότητες του ΠΔΕ.

10. Διαδικασία ολοκλήρωσης των έργων

> Μετά την ολοκλήρωση των έργων, οι Δικαιούχοι Φορείς συντάσσουν σχετική έκθεση ολοκλήρωσης, βάσει τυποποιημένου υποδείγματος, που υποβάλλεται για έλεγχο από τον Φορέα Ελέγχου (ΚΑΠΕ) διαμέσου του πληροφοριακού συστήματος του προγράμματος.

> Από την έκθεση ολοκλήρωσης των έργων και τα αντίστοιχα συνοδευτικά στοιχεία προκύπτει η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και η αντίστοιχη εξοικονόμηση ενέργειας μετά τις παρεμβάσεις.

> Ο Φορέας Ελέγχου επεξεργάζεται τις εκθέσεις ολοκλήρωσης και τα αντίστοιχα συνοδευτικά στοιχεία, διενεργώντας, επιτόπια επιθεώρηση για την επαλήθευση των στοιχείων των έργων.

> Στη βάση των εκθέσεων ολοκλήρωσης των έργων καθώς και των πορισμάτων των πιθανών ελέγχων, μετά από εισήγηση του Φορέα Ελέγχου και σύμφωνη γνώμη του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβαίνει στην έκδοση Απόφασης Ολοκλήρωσης των έργων.

> Η Απόφαση Ολοκλήρωσης αποστέλλεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και ο Δικαιούχος Φορέας αποδεσμεύεται από κάθε υποχρέωση αποπληρωμής του Επενδυτικού Δανείου, η οποία βαρύνει το ΠΔΕ, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 7 της ΚΥΑ.

«Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ» για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων – Σύνδεσμος στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: <https://hlektra.gov.gr/home>